

**Exploring Shakespeare:
A Student's Guide to Sonnets**

Introduction

Ներածություն

This brochure is a collaborative effort by high school students. It aims to help students easily study and understand Shakespeare's sonnets, as well as motivate them to read his works in their original form.

Այս գրքույկը բացահայտում է ավագ դպրոցի սովորողների համատեղ բեղմնավոր աշխատանքը: Այն ուղղված է օգնելու սովորողներին հեշտությամբ ուսումնասիրել և հասկանալ ծեփսպիրի սոնետները, ինչպես նաև ոգեշնչելու կարդալ նրա գործերը բնօրինակով:

- Չեղիսակային կազմ՝
1. Հակոբյան Նարե (10 2)
  2. Ենգոյան Արսիսե (10 2)
  3. Հակոբյան Մարգարիտա (10 2)
  4. Կրեմնեվա Կիռա (10 8)

Sonnet 18 in Old English

Shall I compare thee to a summer's day?

Shall I compare thee to a summer's day?
Thou art more lovely and more temperate:
Rough winds do shake the darling buds of May,
And summer's lease hath all too short a date:
Sometime too hot the eye of heaven shines,
And often is his gold complexion dimm'd;
And every fair from fair sometime declines,
By chance or nature's changing course untrimm'd;
But thy eternal summer shall not fade
Nor lose possession of that fair thou owest;
Nor shall Death brag thou wander'st in his shade,
When in eternal lines to time thou growest:
So long as men can breathe or eyes can see,
So long lives this, and this gives life to thee.

Scan Me

Sonnet 18 in Modern English

Shall I compare you to a summer's day?

Shall I compare you to a summer's day? You are more lovely and more moderate: Harsh winds disturb the delicate buds of May, and summer doesn't last long enough. Sometimes the sun is too hot, and its golden face is often dimmed by clouds. All beautiful things eventually become less beautiful, either by the experiences of life or by the passing of time. But your eternal beauty won't fade, nor lose any of its quality. And you will never die, as you will live on in my enduring poetry. As long as there are people still alive to read poems this sonnet will live, and you will live in it.

Sonnet 18 in Armenian

Արժե՞ք քեզ համեմատել ամառային օրվա հետ

Արժե՞ք քեզ համեմատել ամառային օրվա հետ:

Դու ավելի գեղեցիկ ես և մեղմ:

Խիստ քանակներ են զարկում մայիսյան ֆնֆու՛ւ բողբոջների, Եվ ամառը չափազանց
կարճ է տևում:

Երբեմն «դրախտի աչքը» չափազանց տափ է շողում,

Եվ հաճախ նրա ոսկե գույնը մթագնում է:

Եվ ամեն գեղեցիկ բան ի վերջո թառամում է,

Կամ պատահականությամբ, կամ բնության ընթացքով անխուսափելի:

Բայց քո հավերժական ամառը չի թառամի,

Եվ քո գեղեցկությունն անհետ չի կորչի:

Ոչ էլ մահը կպարծենա, որ դու ֆայլում ես նրա ստվերի տակ, Քանի որ դու աճում
ես ժամանակի հավերժ տողերում:

Մինչ մարդիկ կենչեն և աչքերը կտեսնեն,

Մինչ այդ սա կապրի և կյանք կպարգևի քեզ:

Sonnet 18 in Korean

당신을 여름날에 비할 수 있을까요?
당신은 더 사랑스럽고 온화합니다.
거친 바람이 5 월의 사랑스러운 꽃봉오리를 흔들고, 여름은 너무 짧은
계약 기간을 가졌지요.
때로는 하늘의 눈이 너무 뜨겁게 빛나고,
종종 그의 황금빛 얼굴이 흐려지기도 합니다.
그리고 모든 아름다움은
우연히 또는 자연의 변덕스러운 흐름에 의해 빛을 잃곤 합니다.
하지만 당신의 영원한 여름은 시들지 않을 것입니다. 당신이 가진 그
아름다움을 잃지 않을 것이며,
죽음이 당신이 그의 그늘 속을 방황한다고 자랑하지도 못할 것입니다.
영원한 시의 줄 안에서 당신은 시간 속으로 자라나니, 사람들이 숨
쉬고 눈으로 볼 수 있는 한,
이 시는 살아 있고, 그것이 당신에게 생명을 줄 것입니다.

Sonnet 20 in Old English
A Woman's Face With Nature's Own Hand Painted

A woman's face with nature's own hand painted,
Hast thou, the master mistress of my passion;
A woman's gentle heart, but not acquainted
With shifting change, as is false women's fashion:
An eye more bright than theirs, less false in rolling,
Gilding the object whereupon it gazeth;
A man in hue all hues in his controlling,
Which steals men's eyes and women's souls amazeth.
And for a woman wert thou first created;
Till Nature, as she wrought thee, fell a-doting,
And by addition me of thee defeated,
By adding one thing to my purpose nothing.
But since she prick'd thee out for women's pleasure,
Mine be thy love and thy love's use their treasure.

Scan Me

Sonnet 20 in Modern English

Your face is more beautiful than a woman's

Your face is more beautiful than a woman's because it's been painted by nature and not artificially. You are both master and mistress of my passion. You have the gentle heart of a woman but without the fickleness characteristic of women. Your eyes, that light up the very object that they look on, are brighter than theirs but without their shallow flirtatiousness. You have all the best qualities a man could have. All other men look to you as a model: you catch the eye of men and you amaze women. Nature first intended you as a woman, but as she was making you, she fell madly in love with you and, by adding something, deprived me of you; by adding one thing she made you unattainable to me. But since she equipped you for the pleasure of women, let me have your love and then your body.

Կնոջ Դեմք՝ Բնության Սեփական Ձեռքով Նկարված

Կնոջ դեմք՝ բնության սեփական ձեռքով նկարված

Ունես դու՝ Տեր-Տիրուհի իմ կրքի.

Կնոջ նուրբ սիրտ, բայց ոչ ծանոթ

Շարժական փոփոխությանը, ինչպիսին է կեղծ կանանց ձևը. Աչք՝ ավելի պայծառ,

քան իրենցը, ավելի քիչ կեղծիքով դերասանական,

Ոսկեգօծող՝ առարկան, որին այն նայում է.

Առնական կեցվածքով, բոլոր կեցվածքները իրենով վերահսկող,

Որ հափշտակում է տղամարդկանց աչքեր և կանանց հոգիներ խոցում:

Եվ կին լինելու համար ես դու նախ ստեղծվել,

Բայց բնությունը, երբ նա պատրաստում էր քեզ, սիրահարվեց Եվ ավելացնելով, ինձ

քեզնից խլեց,

Հավելելով մի բան, ինձ ոչ պիտանի:

Բայց քանի որ նա սածիլ արեց քեզ կանանց հափույթի համար,

Ինք լինի քո սերը, և քո սիրո գործածումը՝ նրանց գանձը: Ռուբեն Թարունյան

Sonnet 22 in Old English
My Glass Shall Not Persuade Me I Am Old

My glass shall not persuade me I am old,
So long as youth and thou are of one date;
But when in thee time's furrows I behold,
Then look I death my days should expiate.
For all that beauty that doth cover thee,
Is but the seemly raiment of my heart,
Which in thy breast doth live, as thine in me:
How can I then be elder than thou art?
O! therefore love, be of thyself so wary
As I, not for myself, but for thee will;
Bearing thy heart, which I will keep so chary
As tender nurse her babe from faring ill.
Presume not on thy heart when mine is slain,
Thou gav'st me thine not to give back again.

Scan Me

Sonnet 22 in Modern English
My Mirror Will Not Persuade Me That I Am Old

As long as you appear eternally young my mirror will not persuade me that I am old. But when I begin to see wrinkles on your brow then it will be time to anticipate my death. All that beauty that covers you is only the fine clothing of this heart of mine that lives in your heart, as yours lives in mine. How can I then be older than you? Oh, therefore, love, you should take as good care of yourself as I take care, not of myself, but of you, because your heart is in me and I will take care of it as a loving nurse protects her baby from harm. Don't presume that your heart will survive when mine is dead; you gave me yours, never to be given back.

Sonnet 22 in Armenian

Ո՛չ, Հայելին Չի Կարող Ինձ Ծեր Դարձնել

Ո՛չ, հայելին չի կարող ինձ ծեր դարձնել,
Քանի դեռ եմ կողմին է երիտասարդությունը. Երբ եմ դեմքին կնկատեմ կնքիտ
առաջին՝

Թող մահն ինձ դատի՝ թող այդպես լինի:
Քո գեղեցկությունն՝ օժտված հակատագրով, Իմ սիրտը ծածկում է կախարդական
թիկնոցով, Քանզի այն եմ մեջ է, իմ հրեշտակ, բնակվում: Ինչպե՞ս ես կարող եմ
լինել ֆեզնից ծեր:

Օ՛, պահպանիր ֆեզ, սիրելի ընկեր,
Ինչպես հիմա ես կսկսեմ ինձ պահել,
Քո սիրտը բախտից կպահպանեն ես այնպես, Ինչպես խնամքով մայրը՝ թույլ
երեխային:

Կմեռնեն-և դու թող եմ սրտի մասին մոռանա,
Քանզի այն ամբողջովին ինձ նվիրված է արդեն:

Гербель

Sonnet 57 - Old English
Being Your Slave What Should I Do But Tend

Being your slave what should I do but tend
Upon the hours, and times of your desire?
I have no precious time at all to spend;
Nor services to do, till you require.
Nor dare I chide the world without end hour,
Whilst I, my sovereign, watch the clock for you,
Nor think the bitterness of absence sour,
When you have bid your servant once adieu;
Nor dare I question with my jealous thought
Where you may be, or your affairs suppose,
But, like a sad slave, stay and think of nought
Save, where you are, how happy you make those.
So true a fool is love, that in your will,
Though you do anything, he thinks no ill.

Scan Me

Sonnet 57 - Modern English
As Your Slave, What Else Should I Do But Spend
My Time

As your slave, what else should I do but spend my time waiting to do whatever you want me to? I don't have any valuable time to spend, or any tasks to do until you need that. Nor do I dare complain about the endless hours as I watch the clock, waiting for you, my sovereign, nor contemplate the bitterness of separation after you've said goodbye to your servant. Nor do I dare allow my jealous thoughts to wonder where you may be, or speculate about what you may be up to, but like a forlorn slave, I wait, thinking of nothing except how happy you're making whoever you are with.

Love makes such a fool out of one that he thinks nothing about
whatever you do to satisfy your ideas.

What you may be up to, but like a forlorn slave, I wait, thinking of
nothing except how happy you're making

Whoever you are with.

Love makes such a fool out of one that he thinks nothing About
whatever you do to satisfy your ideas.

Sonnet 57 in Russian

Как Твой Раб, Что Мне Еще Делать, Кроме Как Тратить Свое Время?

Для верных слуг нет ничего другого,
Как ожидать у двери госпожу.
Так, прихотям твоим служить готовый,
Я в ожиданье время провожу.
Я про себя бранить не смею скуку,
За стрелками часов твоих следя.
Не проклиная горькую разлуку,
За дверь твою по знаку выходя.
Не позволяю помыслам ревнивым
Переступить заветный твой порог,
И, бедный раб, считаю я счастливым
Того, кто час пробыть с тобою мог.
Что хочешь делай. Я лишился зренья,
И нет во мне ни тени подозренья!
Самуел Маршак

Sonnet 66 in Old English
Tired For All These, For Restful Death I Cry

Tired with all these, for restful death I cry,
As to behold desert a beggar born,
And needy nothing trimm'd in jollity,
And purest faith unhappily forsworn,
And gilded honour shamefully misplac'd,
And maiden virtue rudely strumpeted,
And right perfection wrongfully disgrac'd,
And strength by limping sway disabled
And art made tongue-tied by authority,
And folly, doctor-like, controlling skill,
And simple truth miscall'd simplicity,
And captive good attending captain ill:
Tir'd with all these, from these would I be gone,
Save that, to die, I leave my love alone.

Scan Me

Sonnet 66 in Modern English

Exhausted With The Following Things I Cry Out

Exhausted with the following things I cry out for releasing death:
for example, seeing a deserving person who has been born into poverty; and an undeserving one dressed in the finest clothes; and someone who shows trustworthiness wretchedly betrayed; and public honour shamefully bestowed on the unfit; and unblemished goodness forced into bad ways; and genuine perfection unjustly disgraced; and conviction crippled by corruption; and skill suppressed by those with the power to do it; and stupidity restraining the advance of knowledge; and simple truth being dismissed as simplistic; and good taking orders from evil.
Exhausted with all these things I want to escape, except that by dying I would be abandoning my love.

Sonnet 66 in Russian

Измученный Следующими Вещами, Я Воплю

Зову я смерть.

Мне видеть невтерпеж

Достоинство, что просит подаянья,
Над простотой глумящуюся ложь,
Ничтожество в роскошном одеянье,
И совершенству ложный приговор,
И девственность, поруганную грубо,
И неуместной почести позор,
И мощь в плену у немощи беззубой,
И прямоту, что глупостью слывет,
И глупость в маске мудреца, пророка,
И вдохновения зажатый рот,
И праведность на службе у порока.
Все мерзостно, что вижу я вокруг...
Но как тебя покинуть, милый друг!

Самуел Маршак

Sonnet 66 in Armenian

Իսպառ Հոգնած՝ Կանչում եմ Մահը ես

Իսպառ հոգնած՝ կանչում եմ մահը ես.
Երբ որ տեսնում եմ. արժանին ազատ է.
Եվ անպետքին՝ գուգված շեղապես,
Եվ ստորաբար լվված անեղծ հավատը,
Եվ ոսկե փառք՝ անարժանին տրված,
Եվ անառակեցված ջինջ կուսությունը,
Եվ կատարելությունը անարգված,
Եվ ուժն, ուն տերը կաղ իշխանությունն է,
Եվ գեղ արվեստ՝ լեզվին կապանք դրված,
Եվ հմտություն հսկող տխմարությունը,
Եվ պարզ անկեղծը՝ պարզամիտ դիտված,
Եվ չարության ծառա՝ բարիությունը.

Իսպառ հոգնած, ամենն այս կլֆեմ,
Բայց ոնց մեռնեմ՝ սիրուս մենակ թողնեմ:

Ռուբեն Թարումյան

Sonnet 109 in Old English
O! Never Say That I Was False Of Heart

O! never say that I was false of heart,
Though absence seem'd my flame to qualify,
As easy might I from my self depart
As from my soul which in thy breast doth lie:
That is my home of love: if I have ranged,
Like him that travels, I return again;
Just to the time, not with the time exchanged,
So that myself bring water for my stain.
Never believe though in my nature reigned,
All frailties that besiege all kinds of blood,
That it could so preposterously be stained,
To leave for nothing all thy sum of good;
For nothing this wide universe I call,
Save thou, my rose, in it thou art my all.

Scan Me

Sonnet 109 in Modern English

Oh, Don't Say That I Was Untrue

Oh, don't say that I was untrue, even though our being apart made me appear cool. It would be as easy to me to be separated from myself as from you, to whom, if I ever stray, I return, like a traveller coming home; right on time, punctual, not affected by circumstances, so that I am myself bringing the water that will wash away my sin. Even if my nature had every kind of carnal weakness imaginable you shouldn't believe that it could be so perversely sinful as to abandon all your goodness for worthless women, because I consider the whole universe worthless, apart from you, my rose of youth: you're my everything in it.

Sonnet 109 in Armenian

Ո՛հ, Մի՛ Ասա, Թե Կեղծ եմ ես Սրտով

Ո՛հ, մի՛ ասա, թե կեղծ եմ ես սրտով,
Թեեւ իմ հուրը հանդարտվեց հեռվում:
Կարո՞ղ եմ հեռանալ ես անվրդով,
Երբ իմ հոգին, պահվում է քո կրծքում՝
Տանն իմ սիրո. եւ թե ես հեռացել եմ
Նաեւ կրկին վերադարձել եմ միշտ,
Ճիշտ այն ժամին, որ պահը չկորցնեմ եւ
Քավեմ գործած մեղքերն իմ ամբարիշտ:
Մի՛ հավատա՛ թեեւ մերթ ինձ տիրել են
Թուլություններ՝ արյուն թունավորող՝
Որ անհեթեթորեն ես քեզ թողել եմ.
Ոչ մի գնով լի էլ քեզ չեմ կարող.
Ոչինչ եմ մեծ տիեզերքն այս համարում.
Հոկ դու, իմ վարդ. լոկ դու ես իմ կյանքում

Sonnet 109 in Korean

오! 결코 내가 마음에 변덕을 품었다고 말하지 마오, 비록 부재가 내
열정을 약화시키는 듯했더라도. 내 자신에게서 떠나는 것이
당신 가슴 속에 있는 내 영혼에게서 떠나는 것만큼 쉽다면야. 당신은
나의 사랑의 집이오: 내가 방황했다면, 여행하는 사람처럼 나는 다시
돌아오리라.

때와 함께 변하지 않고, 단지 그 시간에 맞추어 내 얼룩을 씻기 위해
물을 가져오리다.

비록 내 본성이 모든 피의 연약함으로
둘러싸여 있다 하더라도 믿지 마오,
그것이 너무 터무니없이 더럽혀져서
당신의 모든 선함을 아무것도 아닌 것처럼 여길 수 있다니요. 이 넓은
우주를 나는 아무것도 아닌 것으로 여길 것이오,
당신, 나의 장미, 당신이 전부이기에.

Sonnet 116 in Old English

Let Me Not To The Marriage Of True Minds

Let me not to the marriage of true minds
Admit impediments. Love is not love
Which alters when it alteration finds,
Or bends with the remover to remove:
O, no! it is an ever-fixed mark,
That looks on tempests and is never shaken;
It is the star to every wandering bark,
Whose worth's unknown, although his height be taken.
Love's not Time's fool, though rosy lips and cheeks
Within his bending sickle's compass come;
Love alters not with his brief hours and weeks,
But bears it out even to the edge of doom.
If this be error and upon me proved,
I never writ, nor no man ever loved.

Scan Me

Sonnet 116 in Modern English
I Would Not Admit That Anything Could Interfere
With

I would not admit that anything could interfere with the union of two people who love each other. Love that alters with changing circumstances is not love, nor if it bends from its firm state when someone tries to destroy it. Oh no, it's an eternally fixed point that watches storms but is never itself shaken by them. It is the star by which every lost ship can be guided: one can calculate it's distance but not gauge its quality. Love doesn't depend on Time, although the rosy lips and cheeks of youth eventually come within the compass of Time's sickle. Love doesn't alter as the days and weeks go by but endures until death. If I'm wrong about this then I've never written anything and no man has ever loved.

Sonnet 116 in Armenian

Թողե՛ք Չասե՛մ, Արգե՛լք Կա Աժխարհում

Թողե՛ք չասե՛մ, արգե՛լք կա աժխարհում
Սիրո համար.

Եվ սեր չէ այն զգացումը,
Որ փոփոխվում է, փոփոխված կյանքում,
Կամ էլ շեղող ուժից իսկույն շեղվում է:
Ո՛հ, ոչ, նշան է սերը մշտավառ,
Որ փոթորիկների առջև հաստատ է.
Այն ասող է դեգերող նավի համար,
Որի հայտնի է տեղն, արժեքն՝ անհայտ է:
Ժամանակի հոպիտ այն չի դառնում,
Թեև մերթ գերանդուց նրա խամբում է.
Այն չի փոխվում մի կարն ժամում, ամսում,
Բայց օրհասի եզրին իսկ այն տոկում է:
Թե՛ նիշտ չէ սա և ինձ կապացուցե՛ք՝
Մարդ չի սիրել և չե՛մ գրել երբեք:
Ռուբեն Թարունյան

Sonnet 127 in Old English
In The Old Age Black Was Not Counted Fair

In the old age black was not counted fair,
Or if it were, it bore not beauty's name;
But now is black beauty's successive heir,
And beauty slandered with a bastard shame:
For since each hand hath put on Nature's power,
Fairing the foul with Art's false borrowed face,
Sweet beauty hath no name, no holy bower,
But is profaned, if not lives in disgrace.
Therefore my mistress' eyes are raven black,
Her eyes so suited, and they mourners seem
At such who, not born fair, no beauty lack,
Sland'ring creation with a false esteem:
Yet so they mourn becoming of their woe,
That every tongue says beauty should look so.

Scan Me

Sonnet 127 in Modern English **In Older Times, Dark Skin Wasn't Admired**

In ancient times a dark complexion wasn't considered beautiful, or if anyone thought so they never said it. But now being dark is legitimately beautiful and it's become less legitimate to call being fair-skinned beautiful in itself because these days anyone can take on the power that used to belong only to nature, and even unattractive people can make themselves beautiful with makeup. True beauty doesn't exist anymore, has no special place: it has become devalued, even disgraced. And so, my mistress' eyes are raven black – well suited to current fashion – seeming to be in mourning for those who are not naturally beautiful but insult nature by making themselves beautiful. But her eyes are so beautiful in their sadness that everyone is saying that that's how beauty should look.

Sonnet 127 in Armenian

Հին ժամանակներում Սևը Գեղեցիկ Չէին Համարում

Հին ժամանակներում սևը գեղեցիկ չէին համարում,
Կամ եթե համարվում էր, գեղեցկության անուն չէր կրում:
Բայց հիմա սևը դարձել է գեղեցկության ժառանգորդ,
Եվ գեղեցկությունը արատավորվել է ամոթալի ստով:

Քանի որ այժմ ամեն ձեռք իրեն վերագրել է բնության ուժը՝ Արհեստական տեսնով
գարդարելով տգեղը,

Ավելի չի մնացել ֆադր գեղեցկություն՝ անարատ սրբավայրում,

Այլ պղծվել է կամ ապրում է անպատվության մեջ:

Ուստի իմ սիրելիի աչքերը ագռավի սև են,

Նրա աչքերը, ինչպես տխուր սգակիրներ,

Ովքեր, չլինելով գեղեցիկ ծնված, գեղեցկություն չունեն, Մեղադրում են բնությանը
կեղծ պատկերի համար:

Բայց այդպես էլ նրանք սգում են, իրենց վշտին արժանավայել,

Որ ամեն լեզու ասում է՝ գեղեցկությունը պետք է այսպիսին լինի:

Sonnet 127 in Korean

옛날에는 검은 것이 아름답지 않다고 했으나, 이제 검은 것이
아름다움의 새로운 기준이 되었네. 검정 눈동자들이 아름다움을 위한
상복을 입고, 거짓된 아름다움이 진정한 미를 빼앗은 것처럼 보이네.

그러나 이제는 검정 자체가 아름다움으로 간주되고, 그 어둠 속에
진정한 미가 살고 있네.

검정은 지금 자연의 손길에서 태어났고,
그것은 위선적인 아름다움의 손길을 조롱하네. 그러므로 나의 연인은
검은 눈을 가졌고,

그녀의 검은 눈이 진실된 아름다움이네.
그녀는 거짓된 아름다움의 손길로 꾸미지 않았고,
그 검정 속에 진정한 미가 담겨 있네.

Sonnet 130 in Old English
My Mistress' Eyes Are Nothing Like The Sun

My mistress' eyes are nothing like the sun;
Coral is far more red, than her lips red:
If snow be white, why then her breasts are dun;
If hairs be wires, black wires grow on her head.
I have seen roses damasked, red and white,
But no such roses see I in her cheeks;
And in some perfumes is there more delight
Than in the breath that from my mistress reeks.
I love to hear her speak, yet well I know
That music hath a far more pleasing sound:
I grant I never saw a goddess go,
My mistress, when she walks, treads on the ground:
And yet by heaven, I think my love as rare,
As any she belied with false compare.

Scan Me

Sonnet 130 in Modern English

My Mistress' Eyes Are Nothing Like The Sun

My mistress' eyes are nothing like the sun; coral is far more than her lips are. If snow is white, all I can say is that her breasts are a brownish grey colour. If hairs can be compared with wires then black hairs grow on her head. I know what pink, red and white roses look like but I don't see any roses in her cheeks. And there's more pleasure in some perfumes than there is in my mistress' reeking breath! I love her voice although I know that music is more pleasing to the ear. I admit I've never seen a goddess walking; when my mistress walks she treads firmly on the ground. And yet, by heaven, I think that my love is as unique as any woman who is the subject of a romantic poem.

Sonnet 130 in Russian

Глаза Моей Госпожи Ничем Не Похожи На Солнце

Ее глаза на звезды не похожи,
Нельзя уста кораллами назвать,
Не белоснежна плеч открытых кожа,
И черной проволокой вьется прядь.
С дамасской розой, алой или белой,
Нельзя сравнить оттенок этих щек.
А тело пахнет так, как пахнет тело,
Не как фиалки нежный лепесток.
Ты не найдешь в ней совершенных линий,
Особенного света на челе.
Не знаю я, как шествуют богини
Но милая ступает по земле.
И все ж она уступит тем едва ли,
Кого в сравненьях пышных оболгали!
Самуел Маршак

Sonnet 130 in Armenian

Աչքերն Իմ Տիրուհու Արեգակներ Չեն

Աչքերն իմ տիրուհու արեգակներ չեն.
Մարջանն է ալ, քան իր կարմիր շուրթերը.
Սպիտակ է ձյունն, իսկ իր կրծքերն աշխտ են.
Թե մազը լար է, ի՛ր մոտ սեւ լարեր են:
Տեսել եմ ես վարդեր՝ կարմիր, սպիտակ,
Բայց չեմ տեսնում վարդեր իր այտերին,
Եւ օձանելիքներ կան անուշակ,
Բայց ոչ նման նրա շնչի հոտին:
Սիրում եմ խոսքը իր, բայց ես գիտեմ,
Որ մեղեդի չէ այն ամենեւին.
Ես դիցուիս քայլելը չեմ տեսել՝
Իմ տիրուհին դուրսն է հատակին:
Բայց ոչ պակաս է պերճ նե, անկասկած,
Քան այն կանայք, որ կեղծ են բաղդատված:

Sonnet 130 in Korean

내 연인의 눈은 태양과 같지 않으며,
산호가 그녀의 입술보다 훨씬 더 붉습니다. 눈이 하얗다면, 그녀의
가슴은 어두운 색입니다. 머리카락이 철사라면, 그녀의 머리에는 검은
철사가 자랍니다.

나는 다마스쿠스 장미, 붉고 하얀 장미를 보았지만, 그녀의 뺨에서는
그런 장미를 본 적이 없습니다. 일부 향수는
내 연인의 숨결보다 더 즐거운 향기를 품고 있습니다. 나는 그녀가
말하는 소리를 사랑하지만,
음악이 훨씬 더 유쾌한 소리를 낸다는 것을 잘 알고 있습니다.
나는 여신이 걷는 것을 본 적이 없습니다만, 내 연인은 걸을 때 땅 위를
밟습니다.

그럼에도 불구하고, 맹세코, 나는 나의 사랑이 거짓된 비교로 찬양받는
그 누구보다도 귀하다고
생각합니다.

Sonnet 144 in Old English
Two Loves I Have Of Comfort And Despair

Two loves I have of comfort and despair,
Which like two spirits do suggest me still:
    The better angel is a man right fair,
    The worser spirit a woman coloured ill.
    To win me soon to hell, my female evil,
    Tempteth my better angel from my side,
    And would corrupt my saint to be a devil,
    Wooing his purity with her foul pride.
And whether that my angel be turned fiend,
    Suspect I may, yet not directly tell;
But being both from me, both to each friend,
    I guess one angel in another's hell:
Yet this shall I ne'er know, but live in doubt,
    Till my bad angel fire my good one out.

Scan Me

Sonnet 144 in Modern English

I love two people: one brings me peace, the other pain

I love two people: one brings me comfort, the other despair. Like two angels, they're always suggesting things to me. The good angel is a fair-haired man; the bad one is a dark complexioned woman. To take me swiftly into hell, my evil female tempts my good angel away from me, trying to turn him into a devil, corrupting him with her evil self-assurance. And whether that angel has indeed turned into a fiend is something I suspect but can't be sure about. But since they are both away from me and friends with each other I'm guessing that one angel is inside the other's hell. I'll never know, though, and I'll live in doubt until my bad angel shoots my good one out of hell.

Sonnet 144 in Armenian

Երկու Սեր Ունեն՝ Միփթարություն ԵՎ Հուսահատություն

Երկու սեր ունեն՝ միփթարություն և հուսահատություն, Որոնք, կարծես երկու
հոգիներ, ինձ խորհուրդ են տալիս. Լավագույն հրեշտակը մի շատ արդար մարդ է,

Իսկ վատը՝ մի կին, որը թվում է չար:

Ինձ դժոխք տանելու համար, իմ չար կինը, Քայրակողում է իմ լավ հրեշտակին իմ
կողմից, Ու կիչացնի իմ սուրբին՝ դարձնելով նրան սատանա, Խաբելով իր
մաքրությունը՝ իր ամբարտապան հպարտությամբ:

Ու եթե իմ հրեշտակը կդառնա սատանա, Կասկածում եմ, բայց ուղիղ չեմ կարող
ասել: Բայց լինելով երկուսն էլ ինձնից, երկուսն էլ միմյանց ընկեր, Կարծում եմ,
որ մի հրեշտակ է մյուսի դժոխքում: Բայց սա երբեք չեմ իմանա և կապրեմ կասկածի
մեջ, Մինչ իմ վատ հրեշտակը կհեռացնի իմ լավին:

Sonnet 149 in Old English
Canst Thou, O cruel! Say I Love Thee Not

Canst thou, O cruel! Say I love thee not,
When I against myself with thee partake?
Do I not think on thee, when I forgot
Am of my self, all tyrant, for thy sake?
Who hateth thee that I do call my friend,
On whom frown'st thou that I do fawn upon,
Nay, if thou lour'st on me, do I not spend
Revenge upon myself with present moan?
What merit do I in my self respect,
That is so proud thy service to despise,
When all my best doth worship thy defect,
Commanded by the motion of thine eyes?
But, love, hate on, for now I know thy mind,
Those that can see thou lov'st, and I am blind.

Scan Me

Sonnet 149 in Modern English

How can you say I don't love you

Can you, oh cruel woman, say that I don't love you when I take your side against myself? Don't I think about you and forget about myself, you tyrant? Who dislikes you that I would call my friend? Who do you dislike who I like? Yes, if you scowl at me don't I take immediate revenge on myself by moaning in pain? What quality do I see in myself that would make me too proud to serve you when the best in me worships your defects, commanded as I am by the merest flickering of your eyes? But carry on hating me, my love, because I know your mind now. You love those who can see, and I am blind!

Sonnet 149 in Armenian

Դու Ասում ես՝ Սեր Չկա Իմ Մեջ

Դու ասում ես՝ սեր չկա իմ մեջ,
Բայց չէ՞ որ քո դեմ մղելով պատերազմ,
Ես քո համար եմ կոչում ամեն տեղ
Ու առանց կովի չեմ գիջում գեղեցիկ:
Ես երբեք միացել եմ թեմանուդ,
Կան սիրե՞լ նրանց, ում դու ես ասում:
Եվ մի՞թե ինքս ինձ չեմ մեղադրել,
Երբ դու ինձ խոցում ես առանց պատճառի:
Ո՞ր արժանիքով եմ ես հպարտանում,
Որ նվաստացումը համարեմ անոթ:
Քո մեղքն ինձ համար առաջնություն է,
Իսկ իմ դատավճիռը՝ քո թարթիչների շարժումը: Քո թեմամանկից պարզ է միայն
այս՝
Դու սիրում ես տեսողներին, իսկ ես կույր եմ վաղուց:

Glossary

Sonnet 18

art - are

owest - owe

wanderest - wander

in eternal lines - in eternal verses

Sonnet 20

gazeth - gaze/look

wert - were

thee - you

hue - colour

prick'd - pricked/pierced

a-doting - infatuated

Sonnet 22

thine - your

doth - do/does

faring - going

raiment - garment/clothing

wary/chase - careful

expiate - atone

Sonnet 57

nor - neither

whilst - while

bitterness - sorrow

adieu - farewell

nought - nothing

Sonnet 66

misplac'd - misplaced
disgrac'd - dishonored
miscall'd - misnamed
beggar - poor person
trimm'd - trimmed
jolity - happiness

Sonnet 109

reigned - ruled
thy - your
doth - does
for nothing - for no reason
ranged - varied
save - except

Sonnet 116

alters - changes
brief - short
bark - boat
writ - writing

Sonnet 127

fair - beautiful
hath - has
foul - impure
profaned - desecrated
slandered - defamed

Sonnet 130

dun - dark brownish

wires - strands
belie - contradict
hath - has

Sonnet 144

coloured ill - appeared evil
tempeth - tempts
fiend - devil
ne'er - never
right fair - very fair

Sonnet 149

hateth - hate
canst - can
lours't - look
moon - sorrow
merit - worth
thine - your
lov'st - love
fawn - flater